

چهارشنبه 12 شهریور 1393 - 7 ذیقعده 1435 - 3 سپتامبر 2014

رئیسعلی فرزند رئیس محمد در سال 1261 ش در دهستانی از توابع بوشهر به دنیا آمد.

* 12 شهریور در گذر تاریخ

* شهادت جهادگر
ضد استعمار انگلیس «رئیسعلی دلواری» (1294 ش)

اشاره:

رئیسعلی فرزند رئیس محمد در سال 1261 ش در دهستانی از توابع بوشهر به دنیا آمد. او در عصر مشروطیت، جوانی 24 ساله، بلند همت، شجاع، در صدق و صفا کم مانند و در حب وطن و توکل به خدا، ضرب المثل بود. اگرچه سواد و معلومات کافی نداشت، اما پاکی و سرشت و صفات حمیده او

زبانزد اطرافیان بود. رئیسعلی بعد از این که قوای اشغالگر انگلیس بوشهر را به تصرف خود درآوردند، با شجاعتی وصفناپذیر به مقابله با تجاوزگران پرداخت و شکست‌های سنگینی بر آنان وارد کرد.

پس از اشغال بوشهر در رمضان سال 1333 ق،

نیروهای انگلیسی قصد تصرف دلوار را می‌کنند. محلی که پیش از آن، چند بار سربازان انگلیسی به آنجا یورش برده و هر بار طعم تلخ شکست را چشیده بودند. رئیسعلی همراه با یاران خود، علیه اشغالگران وارد نبرد شده و نیروهای متجاوز را که قریب به

پنج هزار نفر بودند، تار و مار می‌کند.

قیام مردم تنگستان بر روی هم هفت سال

به طول انجامید و در این مدت، دلیران تنگستان،

دو هدف عمده را دنبال می‌کردند: پاسداری از بوشهر،

دشتستان و تنگستان به عنوان منطقه سکونت خود

و جلوگیری از نفوذ قوای بیگانه به درون سرزمین ایران و دفاع از استقلال وطن. رئیسعلی دلواری این آزاده دلور، سرانجام در

حین مبارزه با دشمنان اسلام و ایران

در دوازدهم شهریور 1294 شمسی برابر با

23 شوال 1333 ق در 33 سالگی،

از پشت مورد هدف گلوله فرد خائنی

قرار گرفت و به شهادت رسید.

* رحلت فقیه جلیل آیت الله «حاج ملاعلی واعظ خیابانی» (1327 ش)

اشاره:

آیت الله حاج ملاعلی واعظ خیابانی از جوانی

به مطالعه کتاب و تألیف و تصنیف آثار مشغول بود و کتب متعددی شامل 27 جلد

پدید آورد که وقایع الایام در 5 جلد، منتخب المقاصد و منتخب الفوائد در 9 جلد

و علماء معاصرین از آن جمله‌اند. سرانجام در دوازدهم شهریور 1327 ش

برابر با بیست و هشتم شوال 1367 ق در 82 سالگی

بدرود حیات گفت و به دیدار معبود شتافت.

* درگذشت حافظ کل قرآن، فیزیکدان شهیر و

تنها شاگرد ایرانی انشتین،

مرد علمی سال جهان

در سال 1990 و مرد بین المللی 1991 پروفیسور «محمود حسابی» (1371 ش)

اشاره:

دکتر محمود حسابی در سال 1281 شمسی از پدر و مادر تفرشی، در تهران دیده به جهان گشود. پدرش از سادات و سفیر کبیر ایران

در بغداد و سپس شامات بود که به همراه خانواده‌اش

به بیروت نقل مکان کرد ولی پس از مدتی بدون خانواده‌اش به ایران بازگشت و از آن پس،

استاد با فقر و تنگدستی، تحصیلات خود را ادامه داد. او از ابتدا تا پایان تحصیلات عالی، همواره حائز رتبه نخست در میان همدرسان بود. دکتر حسابی همزمان با فراگیری دروس در مدرسه، فراگیری و خواندن گنجینه‌های معارف اسلامی و ایرانی پرداخت و توانست کل قرآن کریم را حفظ نماید.

وی اندیشمندی بود که تنها به یک رشته از علوم و فنون بسنده نکرد و از سن 17 سالگی موفق

به اخذ مدارج عالی تحصیل گردید.

از جمله این مدارک علمی می‌توان

به کارشناسی ادبیات، علوم، مهندسی راه و ساختمان، معدن، برق، زیست‌شناسی و دکترای فیزیک اشاره کرد.

او به زبان‌های رائج دنیا مانند عربی، انگلیسی، آلمانی و فرانسه، آشنایی کامل داشته و با زبان‌های سانسکریت، لاتین، یونانی، پهلوی، اوستا، ترکی و ایتالیائی و روسی نیز آشنا بود.

دکتر حسابی تنها شاگرد ایرانی آلبرت انیشتین

بود و علاوه بر استاد با دانشمندان معروف دنیا

مانند: برتراند راسل و آندره ژید ارتباط علمی

داشت. دکتر حسابی پایه‌گذار ده‌ها مرکز علمی،

صنعتی، فرهنگی و خدماتی در کشور بود که عبارتند از: دانشسرای عالی، اولین ایستگاه هواشناسی، اولین بیمارستان خصوصی ایران، دانشکده فنی و دانشکده علوم دانشگاه تهران، نخستین رصدخانه برای پیگیری اطلاعات ارسالی

از ماهواره‌ها، مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران،

انجمن موسیقی ایران و فرهنگستان زبان ایرانی و....

ایشان همچنین مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران

و نیز وزیر فرهنگ در دولت دکتر محمد مصدق بود.

معروف‌ترین تئوری علمی دکتر حسابی، نگره بی‌نهایت بودن ذرات است که بالاترین نشان کشور فرانسه را برای ایشان به ارمغان آورد. استاد حسابی انسان آزاده‌ای بود و همواره در صحنه تحقیق و تدریس و خدمت حضور داشت و به ترتیب هفت نسل دانشجو و استاد تا سن 90 سالگی پرداخت.

نام‌های ایرانی، دیدگانی فیزیک، فیزیک حالت جامد مجموعه معادل‌های فارسی اصطلاحات فیزیک، فرهنگ حسابی و

رساله توانایی زبان فارسی بخشی از تألیفات اوست. در سال 1366 در کنگره شصت سال

فیزیک ایران، از خدمات دکتر حسابی

به عنوان پدر فیزیک نوین ایران، قدردانی گردید و در سال 1990 به عنوان مرد علمی سال جهان و مرد بین المللی 1991

انتخاب شد. پروفیسور محمود حسابی سرانجام

در دوازدهم شهریور 1371 ش در نود سالگی

و هنگام معالجه بیماری قلب در بیمارستان دانشگاه ژنو بدرود حیات گفت. پیکر وی با حضور

بسیاری از شاگردان و دانش‌دوستان بر حسب وصیتش

در تفرش به خاک سپرده شد.

* 7 ذی القعدة در گذر تاریخ

* وفات محدث مسلمان «ابوالحسن لاعب» (439 ق)

* درگذشت «ابن بُصَیص» خوشنویس و شیخ الکتاب دمشق (716 قمری)

اشاره:

شیخ نجم الدین موسی بن علی بن محمد حلبی معروف به ابن بُصَیص در سال‌های پیری،

نسخه‌ای از قرآن مجید را با آب طلا به زیبایی نگاشت. این نسخه‌ی نفیس قرآن، همراه

با برخی از آثار وی، هنوز باقی است. ابن بُصَیص

در 65 سالگی در دمشق درگذشت و او را در گورستان باب الصغیر دمشق به خاک سپردند.

* رحلت فقیه بزرگ

آیت الله «ملا محمد اسماعیل فدایی آستانی» (1262 ق)

اشاره:

آیت الله ملا محمد اسماعیل فدایی آستانی در سنین کودکی، قرآن و علوم دینی را فرا گرفت. سپس جهت ادامه‌ی تحصیل به شهرهای مختلف سفر کرد و در فقه و اصول فقه، استادی برجسته شد.

آیت الله فدایی، آن گاه به کار تدریس مشغول شد و کتب متعددی را به رشته‌ی تحریر درآورد. شرح الجعفریة، اللالی، منظومه‌ی العقیده

الوحیده و دیوان شعر از آن جمله‌اند.

شرح حال نویسان، او را به رفتار نیکو، بردباری، امانت داری و پرهیزگاری ستوده‌اند. از آیت الله فدایی، دیوان اشعاری نیز بر جای مانده است.

* وفات امیر خسرو دهلوی،

از عرفاء و شعرای نامدار پارسی‌گوی هند (725 ق)

اشاره:

امیر ناصرالدین ابوالحسن خسرو بن

امیر سیف‌الدین محمود دهلوی از عارفان و شاعران نامدار پارسی‌گوی هندوستان،

در نیمه دوم قرن هفتم و اوائل قرن هشتم هجری

می‌زیست؛ وی در سال ۶۵۱ ق چشم

به جهان گشود. پدرش سیف‌الدین محمود

از امرای قبیله «لاچین» از ترکان ختایی ماوراءالنهر

بوده است. در روزگار حمله و استیلای قوم تاتار، امیر سیف‌الدین

محمود مانند بسیاری از ساکنان نواحی شرقی

فلات ایران به هندوستان عزیمت کرد امیر خسرو به نظم و نثر آثار فراوانی

دارد. در غزل از پیروان سعدی بود،

در قصیده از شاعران قرن ششم، خاصه سنایی

و خاقانی تقلید می‌کرد و در مثنوی تابع نظامی گنجوی بود؛ وی یکی از پرکارترین شاعران پارسی‌گوی و در این باب حقا کم‌نظیر است. جامی می‌گوید او ۹۹ کتاب تصنیف کرده است و از قول امیر خسرو نقل کرده‌اند که اشعارش از چهارصد هزار بیش‌تر و از

پانصد هزار کم‌تر است. او به یاری طبع روان و ذوق خدادادی و نیز به سبب این‌که او

در محیط جدیدی از ادب فارسی تربیت شده و لهجه‌ای نو و ترکیباتی تازه و اندیشه‌هایی خاص

نصبیش شده بود، طبعاً تازگی‌های بسیار در سخن وی مشاهده می‌شود.

آثار منظوم امیر خسرو عبارت‌اند از:

الف) دیوان قصائد و غزلیات.

ب) خمسه‌ای که به تقلید از نظامی سروده است: مطلع‌الانوار در جواب مخزن‌الاسرار نظامی؛

شیرین و خسرو در جواب خسرو و شیرین؛ مجنون و لیلی در جواب لیلی و مجنون؛

آئینه اسکندری در جواب اسکندرنامه نظامی؛ هشت بهشت در جواب هفت پیکر نظامی.

ج) مثنوی‌های دیگر از قبیل قران‌السعدین. آثار منثور امیر خسرو نیز بدین شرح است: الف) خزائن‌الفتوح، معروف به تاریخ علایی

در تاریخ سلطان علاء‌الدین محمد خلجی. ب) رسائل‌الاعجاز یا اعجاز خسروی،

در ذکر قواعد انشاء زبان فارسی.